

ЗАГОСТРЕННЯ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО КОНФЛІКТУ У 2021 РОЦІ: РИЗИК ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ

Розглянуто чергове загострення російсько-українського збройного конфлікту, що відбулося наприкінці 2021 р., а також проаналізовано його вплив на двосторонні відносини між Сполученими Штатами Америки та Російською Федерацією як головними геополітичними акторами в регіоні. Також досліджено етапи настання нинішнього загострення та реакцію офіційних Вашингтона та Москви на ситуацію, що склалася.

Ключові слова: війна, конфлікт, загострення, Україна, Донбас, США, Росія, переговори, нестабільність, Володимир Путін, Джо Байден.

Вступ. Володимир Путін часто висловлюється щодо питань зовнішньої політики та міжнародних відносин загалом. Такі заяви зазвичай мають на меті анонс конкретних дій Російської Федерації (РФ) на світовій арені або ж закріплення російської позиції для подальшого пропагування інтересів. Винятком не є й український напрям. Російські діячі активно працюють над пропагуванням власних інтересів і впливу в регіоні та в Україні зокрема.

Події після 2014 р. показали, що російський президент готовий піти на все, щоб відродити геополітичний проєкт Радянського Союзу у будь-якій формі. Головне, щоб російський вплив відчували як колишні республіки СРСР, так і за їхніми межами. Значною перемогою на цьому шляху стало б відновлення контролю над Україною, який офіційна Москва поступово втрачає з початку збройної агресії.

Окупація Криму та війна на Донбасі мали переломити ситуацію та відновити геополітичний вплив РФ над Україною, яка дедалі більше "дрейфувала" до західної спільноти. Однак Українська держава чинила і продовжує чинити опір, захищаючи суверенітет і територіальну цілісність. Дипломатичну, фінансову та військову підтримку офіційному Києву надають країни Заходу, насамперед Сполучені Штати, Велика Британія, а також головні актори Європейського Союзу (ЄС) – Німеччина та Франція. Кількість і якість такої підтримки різняться між країнами, проте це не дозволило російському керівництву вільно та безумовно реалізувати свої плани на Україну та її території.

Процес створення нової кризи. Протягом кількох останніх років РФ й Україна вели позиційну війну як на реальному військовому фронті на Донбасі, так і на фронтах дипломатичних. Конфлікт характеризувався мінімальною кількістю протистоянь на лінії розмежування. Хоч і траплялися летальні випадки серед військовослужбовців, їхня кількість в рази знизилась порівняно із 2016–2019 рр., а особливо з періодом гарячої фази 2014–2016 рр. У дипломатичній площині переговорний процес перебував у стагнації. Основна частина дискусій проходила в межах Тристоронньої контактної групи (ТКГ) між Україною та Росією за посередництва ОБСЄ та стосувалась віддаленої імплементації Мінських домовленостей.

Проте 2021 р. ознаменувався чіткою зміною характеру конфлікту між Росією та Україною. Підвищилась інтенсивність обстрілів і сутичок. Зросла кількість пораних та загиблих, незважаючи на те, що мав діяти режим припинення вогню, оголошений улітку 2020 р. [3]. Робота Тристоронньої контактної групи фактично була заблокована або відсутністю представників РФ, або ж присутністю представників псевдореспублік і терористичних організацій під час переговорів [5]. Перемовини в Нормандському форматі у будь-якому варіанті (чи то

між очільниками держав, чи то між їхніми повноважними представниками) практично відійшли у минуле.

Паралельно із цим зростала напруга на кордонах України. Росія, з одного боку, інтенсивно стягувала кадрових військових та техніку до прикордонних зон з Україною. У Білорусі проходили масштабні російсько-білоруські військові навчання "Захід-2021". А з іншого, у риториці російського керівництва все більше почали звучати нотки, що Україна має нести відповідальність за події на сході України, що потрібно разом із західними країнами визначити долю офіційного Києва та повернути геополітичний контроль над цими землями.

В останні місяці 2021 р. градус загрози нового, уже повномасштабного наступу російських військ на територію України значно виріс, що не могло лишатись непоміченим та поза увагою міжнародної спільноти. Упродовж жовтня-листопада активізувались переговори зусилля західних партнерів України, головним чином Сполучених Штатів і Німеччини, що були направлені на пошук можливостей деескалації напруженості між офіційними Києвом і Москвою. Апогеєм стала онлайн-зустріч президента США Дж. Байдена з російським колегою В. Путіним 7 грудня 2021 р. [20].

З усього зазначеного випливають закономірні питання: як виникла нова криза в російсько-українському протистоянні, яку позицію зайняли західні демократії та що маємо натепер. Відповіді на них спробуємо дати у пропонованій статті.

Уже не перший рік російський президент та його підлеглі висувають тези про те, що української державності не існує, Українська держава перебуває на межі розпаду, що відрив від "великого брата" – Російської Федерації – призводить до занепаду країни. Подібні меседжі циркулюють у російському інформаційному середовищі протягом восьми років. Також через мережу російського іномовлення ці повідомлення посилюються і на решту світу. Проте консолідована позиція країн Заходу відкидає російські інформаційні маніпуляції та стоїть на чіткій підтримці України.

Протягом 2019–2020 рр. сторони конфлікту шукали можливості для поступової деескалації та початку процесу реінтеграції окремих районів Донецької та Луганської обл. (ОРДЛО). Відбулось декілька обмінів військовополонених [12], відновили свою роботу контрольно-пропускні пункти на лінії розмежування. У Парижі в грудні 2019 р. пройшла повноцінна зустріч лідерів Нормандського формату, де були заново підтвержені наміри про потребу в мирному розв'язанні конфлікту на сході України [4].

Декілька місяців проходили зустрічі ТКГ стосовно започаткування перемир'я та розгортання гуманітарних проєктів уздовж лінії розмежування, щоб місцеве мирне населення змогло повернутись до нормального життя без загрози життю та здоров'ю. 27 липня 2020 р. набув

чинності повний і всеосяжний режим припинення вогню на Донбасі [3]. Хоч проблема дотримання з боку російсько-терористичних угруповань і залишилась, усе ж кількість втрат серед українських військовослужбовців та мирного населення значно знизилась, що може говорити про його часткову ефективність.

З початку 2021 р. кількість обстрілів українських позицій з боку бойовиків значно збільшилась. Відбувався поступовий зрив перемир'я. Зростали і втрати серед особового складу військовослужбовців Збройних сил України (ЗСУ). Українська сторона шукала можливості повторно домовитись про новий режим припинення вогню, але це не вдалося. Російська сторона саботувала зустрічі ТКГ в онлайн-форматі. Представники РФ або ж не з'являлись на онлайн-переговорах, або ж приводили на них представників псевдореспублік, з якими, на думку офіційної Москви, Україна має вести переговори. Офіційний Київ не погоджувався на такі провокації, а тому робота ТКГ фактично була паралізована [5].

Через інтенсифікацію обстрілів та зростання кількості жертв на Донбасі режим припинення вогню де-факто був скасований. Упродовж березня-квітня 2021 р. Україна намагалась умовити Росію вплинути на бойовиків та запровадити нове перемир'я. Однак остання відкинула ці пропозиції [15], пославшись на те, що вона ніби не є стороною конфлікту а ці питання потрібно врегулювати з "представниками Донецька і Луганська".

Паралельно з цим відбувалося стягування російських військ до кордонів з Україною. Офіційні посадовці Росії заявляли, що це відбувається в межах підготовки військових навчань разом з Білоруссю. Проте військова розвідка (як українська, так й американська) повідомляла, що на російсько-українському кордоні зосереджений військовий контингент більший, аніж був у 2014 р., у період активних бойових дій на Донбасі [17].

Додаткового підживлення конфронтації додала дипломатична війна між Сполученими Штатами та Російською Федерацією. У березні 2021 р. офіційна Москва відкликала свого посла із США для проведення консультацій. Це була реакція у відповідь на висловлювання президента США Дж. Байдена про В. Путіна під час інтерв'ю, у якому американський президент назвав свого російського колегу вбивцею. Ця заява лише підштовхнула до посилення конфронтації. Водночас збільшувалась кількість обстрілів на Донбасі. Відсутність прямого контакту між лідерами двох великих держав лише провокувала нестабільність.

Офіційні Москва та Вашингтон практично синхронно оголосили частину дипломатів персонами нон грата й оголосили вимогу залишити країни. Американський посол Дж. Салліван також виїхав з Росії до США для проведення консультацій. На тлі скандалу з дипломатами В. Путін підписав указ, у якому, серед іншого, оголосив Сполучені Штати країною, що "вчиняє недружні дії щодо Росії" [11].

Проте ситуація почала стабілізуватись в травні, коли підходили до завершення військові навчання Білорусі та Росії. Частину російського військового контингенту було повернуто до місць постійної дислокації [17]. Це привело до зниження градусу напруги та зменшення, зокрема, й кількості провокацій на Донбасі.

Крім того, в червні 2021 р. відбулась очна зустріч лідерів США та Росії в Женеві, на якій вони обговорили питання, що назріли в їхніх двосторонніх відносинах, зокрема й українське. Великих звершень за результатами саміту не відбулося. Президенти суто звірили години та зафіксували статус-кво [10]. Проте відбулась

незначна розрядка, інтенсивність бойових дій та обстрілів на Донбасі зменшилась. Американський і російський послы повернулись до виконання своїх безпосередніх функцій. На певний час ситуацію було врегульовано. Однак з приходом осені російсько-українське та американсько-російське протистояння знову загострились.

Осіннє загострення конфлікту. Частота обстрілів та позиційних боїв знову почала зростати. Під час переговорів президентів Дж. Байдена і В. Зеленського американська сторона чітко підтвердила підтримку України [1]. До того ж Росія фактично була названа стороною конфлікту на Донбасі. РФ ж, тим часом, відмовилась продовжувати мандат місії ОБСЄ на російсько-українському кордоні, що діяла ще з 2014 р. та мала фіксувати переміщення через кордон та ситуацію на блокпостах [13]. На цьому процес витиснення ОБСЄ з території Донбасу не завершився.

У середині жовтня донецький готель, у якому базувались члени моніторингової місії ОБСЄ, був заблокований представниками терористичного угруповання "ДНР". Учасники пікету вимагали від представників ОБСЄ втрутитись у дії українських силовиків. До цього Служба безпеки України затримали бойовика А. Косяка, який займався збором інформації проти українських військових і коригуванням обстрілів. До того ж цей чоловік мав російське громадянство. Через протест місія ОБСЄ була змушена призупинити свою роботу [19].

На початку листопада почали надходити повідомлення про зростання кількості російських військовослужбовців і техніки на кордоні з Україною [8]. Розгортання російських батальйонно-тактичних груп поблизу території України проходило паралельно із наростанням міграційної кризи на кордоні між Польщею та Білоруссю. Перекидання уваги західних країн з українського напрямку на білоруський та потреба у розв'язанні проблеми з міграційними потоками мала б дати можливість Росії підготуватись до потенційного загострення ситуації. Загроза нового російського наступу мала б налякати Україну та її стратегічного союзника – США. Перша мала б погодитись на російські умови миру на Донбасі, а Сполучені Штати, зі свого боку, відновити комунікацію з російськими представниками та почати процес ревізії зон впливу.

На початку листопада до Москви приїздив голова Центрального розвідувального управління В. Бернс, який зустрічався зі своїм російським колегою, головою Служби зовнішньої розвідки С. Нарішкіним і секретарем Радбезу РФ М. Патрушевим. Як зазначалось, метою поїздки було попередження російського керівництва, що американці пильно стежать за розгортанням російських військ на кордоні з Україною [9].

Американці діляться даними про російський контингент із європейськими союзниками, щоб спільно випрацювати реакцію на потенційний наступ Росії. У разі наступу Росію може очікувати накладання значних фінансово-економічних санкцій, зупинка проєкту "Північний потік-2" та можливе від'єднання від банківської системи SWIFT.

Паралельно із цим відбувалась комунікація по лінії Вашингтон – Київ. Міністри оборони двох країн зробили офіційні візити один до одного з метою напруження спільного плану дій на випадок загрози. До того ж новопризначеному українському міністру оборони О. Резнікову потрібно було безпосередньо познайомитись зі своїм американським колегою та поновити партнерські відносини [6].

Українська розвідка повідомляла, що наприкінці листопада 2021 р. на кордоні з Україною Росія скон-

центрувала понад 92 тис. кадрових військовослужбовців. Існує вірогідність, що в січні-лютому 2022 р. Росія може провести військову операції на сході та півдні України [2]. За планами Росії стежить і вище керівництво США, Великої Британії, НАТО та ЄС. Чи справдиться задум РФ, наразі сказати непросто, урахувавши численні заяви В. Путіна, що не можна допустити вступу України до НАТО, а будь-які кроки в цьому напрямі будуть розцінювати як перехід червоних ліній.

На цьому етапі дії Росії можна розглядати як такі, що мають змусити Захід покинути Україну. Більшість цих зусиль зосереджено безпосередньо на Сполучених Штатах, а дебати про потенційне вторгнення переважно відбуваються в інформаційному просторі США. Це вказує на ретельно продуману операцію впливу РФ на американську зовнішньополітичну спільноту. Як головний прихильник України, Сполучені Штати займають центральне місце у планах російського керівництва, що прагне врегулювати українське питання. У Росії сподіваються, що прецедент "Північного потоку-2", коли адміністрація Байдена відмовилась продовжувати санкції проти газопроводу, та посилення американсько-китайського протистояння змусять офіційний Вашингтон мирно залишити Україну РФ і не втручатись у її сферу інтересів. Загроза великої війни, на думку росіян, має змусити американців задуматись про таку співпрацю.

Однак російське керівництво також має розуміти, що Україна зразка 2014 р. та Україна у 2021 р. – це дві різні країни. Більшість українців уже не асоціює себе з російською ідентичністю. Тут уже сформувалось суспільство, яке ціною життя виборює свободу. Новий наступ на Україну не принесе Путіну швидкої війни, на яку багато хто в Росії може сподіватись. Українські військові мають великий бойовий досвід ведення справжньої війни, на відміну від більшості російських солдатів, зосереджених уздовж кордону. Хоча РФ має військову перевагу як у чисельності, так і в озброєнні, все ж будь-які сили вторгнення неминуче зазнають серйозних втрат, які потрібно буде якось виправдовувати перед російським населенням. Численні жертви російських громадян можуть значно знизити рівень підтримки російського президента, який планує знову переобратись на пост 2024 р.

Велика війна на території України сильно зачепить і західні країни, і решту світу: мільйони українців будуть змушені шукати притулок у країнах ЄС, які до цього так до кінця не отямилась від міграції із Близького Сходу й Африки. Також буде зростання цін на продукти харчування, зокрема на зерно, олію, м'ясо тощо, оскільки Україна є великим експортером харчової промисловості. Немає впевненості, що Росія зможе зупинитись на Україні і не піде далі, у бік Молдови, країн Балтії. З огляду на це і на Заході зараз дедалі активніше шукають шляхи недопущення повноцінної, а не гібридної війни.

В американців вже є справді негативний прецедент, коли вони покинули свого союзника та безславно втекли від наступу бойовиків. Це був Афганістан, серпень 2021 р. Однак це Афганістан, де довгі роки залишалась проблема відсутності державності, де місцеве населення живе традиційним багатостолітнім укладом й у своїй більшості не сприймало західних речей. Натомість ми маємо Україну, яка не лише є європейською країною та її населення усе більше інтегрується в загальноєвропейський культурний простір, а і країною, що взяла на себе удар давнього противника колективного Заходу – Росії. Саме тому США намагаються втримати вплив та не допустити виграшу РФ.

У Росії це прекрасно розуміють, тому російське керівництво і пробує змусити офіційний Вашингтон говорити з ними напряму, тим самим фіксує статус Росії як актора, рівного Сполученим Штатам. Публікація росіянами дипломатичної переписки голови МЗС Росії С. Лаврова зі своїми німецьким і французьким колегами (що стало реальним скандалом) покликана була показати, що в Росії не бачать сенсу спілкуватись про Україну з офіційними Берліном та Парижем [8]. Натомість в адміністрації Путіна дивляться на американських колег, яких у Росії вважають кураторами українського державотворчого проекту.

Військові маневри, стягування військ до українського кордону, оголошення "червоних ліній" для держав Заходу та постійна загроза повномасштабного наступу Росії дають президенту Путіну можливість показати власну міць і знову посадити за стіл переговорів Байдена, що й трапилось 7 грудня 2021 р.

Два президенти спілкувались в онлайн-форматі 2 год. Серед тем було й українське питання, щодо якого Байден і Путін мають протилежні погляди та яке викликало найбільші дискусії. Російський президент намагався наочно показати: якщо не погоджуватись на його вимоги та не імплементувати Мінські домовленості в російському варіанті, то вже будуть говорити не дипломати, а гармати. Це ніби-то мало підштовхнути американського президента до поступок. Хоча в адміністрації Дж. Байдена і згадали необхідність упровадження Мінських домовленостей, все ж вони не акцентували саме на російському баченні, що є неприйнятним для України та її проактивної частки суспільства. Водночас американці не забули нагадати, що існують інші способи врегулювання конфлікту, необов'язково через імплементацію "Мінська" [7].

Оскільки переговори Путіна – Байдена пройшли нелегко та не мали на меті напрацювання конкретних кроків для розрядки ситуації (що нагадує Женевську зустріч у червні), значної деескалації на Донбасі та поблизу російсько-українського кордону очікувати не варто. Російський військовий контингент буде залишатись нагадуванням, до чого може вдатись офіційна Москва в разі загрози своїм життєвим інтересам. Хоча під великим питанням залишається готовність самих росіян воювати проти України, яку багато з них досі вважають дружньою та братньою. На словах Росія підтримує мирну реінтеграцію ОРДЛО до України, але її дії свідчать про протилежне. Ініціатива Путіна про фактичне входження частини Донбасу в економічну зону Росії говорить про небажання повертати окуповані території під владу офіційного Києва [16]. Це на додачу до вже великих фінансових вливань з російського бюджету для підтримки псевдореспублік, а також не варто забувати переведення окупованих територій з розрахунків у гривні на рублі. Також Росія активно роздає громадянство жителям невідконтрольних Києву територій. З одного боку, це відкриває шлях до повномасштабної інтервенції, оскільки будь-яке загострення на Донбасі можна буде описати як атаку на російських громадян. З іншого, додаткові декілька мільйонів осіб можна залучити до виборів президента РФ і Державної думи й отримати бажаний результат волевиявлення, урахувавши роки російської державної пропаганди. Тим самим українські громадяни на окупованих територіях дедалі більше втрачають зв'язок із державою.

Щоб підготувати Україну до можливого загострення ситуації, Сполучені Штати намагаються зміцнити двосторонню співпрацю. 10 листопада до Вашингтона прибула українська делегація високого рівня на перше засідання нової комісії зі стратегічного партнерства США й України. На зустрічі було підписано американсько-

українську хартію, в якій наголошено на прихильності адміністрації Байдена до забезпечення безпеки України. Це свідчить, що США продовжують підтримувати Україну. Протягом року відбулися кілька переговорів між чиновниками обох країн, головними з яких стали перемовини президентів В. Зеленського і Дж. Байдена [18].

Також Сполучені Штати підтримують Україну і наданням військової допомоги. З останнього Військово-морські сили України отримали два катери класу "Island", що мають підсилювати охорону територіальних вод у Чорному морі [14]. Також військові країн НАТО спільно з українськими колегами провели низку військово-морських навчань, що вкрай не сподобалось офіційним особам РФ. Проте це ще раз нагадало, що Україна не залишається без уваги з боку держав Заходу.

Висновки. Росія використовує ескалацію конфлікту як шантаж Заходу, насамперед Сполучених Штатів; шантаж як спробу змусити говорити з нею, рахуватись з її інтересами і намірами. Збільшуючи військовий контингент на кордоні з Україною та примножуючи загострення війни на Донбасі, В. Путін уже змусив зустрітись із ним Дж. Байденом, хоч і в онлайн-форматі. Проте для нього це вже велика перемога, оскільки на перемовинах він може вільно артикулювати свої ідеї та наміри з перерозподілу сил впливу.

Ми можемо лише здогадуватись, як саме пройшли переговори американського та російського президентів 7 грудня. Однак, зважаючи на відсутність конкретних меседжів у пресрелізах за фактом зустрічі, можна однозначно сказати, що напруження на кордонах з Україною не буде спадати в найближчі місяці. Від того, чи відбудеться наступна, уже очна зустріч, та чи підуть Штати на компроміс з офіційною Москвою, буде залежати майбутнє російсько-українського конфлікту. Натепер не можна однозначно стверджувати, який шлях обере В. Путін після завершення переговорного процесу: поступова деескалація та повернення до стану замороженого конфлікту чи початок масштабного наступу російських військ. Однак, знаючи, що блицкриг у війні з Україною неможливий та об'єктивно буде багато жертв серед росіян, РФ може утриматись переходу цієї межі. А для держав Заходу цей період дипломатичної активності між США та РФ – можливість консолідувати позиції та напрацювати дієві кроки допомоги Україні.

Список використаних джерел

1. "Вивів відносини на новий рівень". Зеленський зустрівся у Вашингтоні з Байденом і конгресменами – хроніка. *Новое Время*. 2021. URL: <https://nv.ua/ukr/world/geopolitics/volodimir-zelenskiy-v-ssha-1-veresnyabayden-zustrivsyaz-prezidentom-ukrajini-podrobici-hronika-50180603.html>.
2. Голова української розвідки озвучив терміни можливого нападу Росії. Кремль відреагував / Суспільне. Новини. 2021. URL:

<https://susplne.media/182645-golova-ukrainskoi-rozvidki-ozvuciv-mozliviy-period-napadu-rosii/>.

3. За рік від запровадження режиму припинення вогню на Донбасі стало вдвічі менше обстрілів і загиблих, Глава держави робить усе для встановлення миру на сході України – прес-секретар Президента / Офіційне інтернет-представництво Президента України. 2021. URL: <https://www.president.gov.ua/news/za-rik-vid-zaprovadzhennya-rezhimu-pripinennya-vognyu-na-don-69741>.

4. Загальні узгоджені висновки Паризького саміту в Нормандському форматі 9 грудня 2019 року / Офіційне інтернет-представництво Президента України. 2019. URL: <https://www.president.gov.ua/news/zagalni-uzgodzheni-visnovki-parizkogo-samitu-v-normandskomu-formati-58797>.

5. РФ у ТКГ зриває роботу гуманітарної підгрупи, залучаючи до переговорів терористів, – Українська делегація в ТКГ / Інтерфакс-Україна. 2021. URL: <https://ua.interfax.com.ua/news/general/763828.html>.

6. Україна і США однаково оцінюють ризики й загрози з боку Росії – Резніков / Укрінформ. 2021. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3353583-ukraina-i-ssa-odnakovo-ocinuyut-riziki-j-zagrozi-z-boku-rosii-reznikov.html>.

7. Баунов А. Последний подход к Минску. Как соглашения стали промолотом в отношениях России с США / Московский центр Карнеги. 2021. URL: <https://carnegie.ru/commentary/85947>.

8. Баунов А. Привлекающий маневр. Если завтра война с Украиной / Московский Центр Карнеги. 2021. URL: <https://carnegie.ru/commentary/85864>.

9. Глава ЦРУ в Москве: не допустит удара по Украине? / Радио Свобода. 2021. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/burns-in-russia/31553088.html>.

10. Гончаренко Р. Женевское потепление? Итоги саммита Путина и Байдена. *Deutsche Welle*. 2021. URL: <https://www.dw.com/ru/zhenevskoe-poteplenie-itogi-sammita-putina-i-bajdena/a-57929940>.

11. Дипломатическая война США и России. *Коммерсантъ*. 2021. URL: <https://www.kommersant.ru/doc/4928289>.

12. Завершился обмен пленными между Украиной и пророссийскими сепаратистами / Радио Свобода. 2019. URL: <https://www.svoboda.org/a/30349917.html>.

13. Михайлов В. Россия не продлила мандат миссии ОБСЕ на границе с Украиной. Значит ли это, что теперь в "ЛДНР" будет поступать больше оружия? *Настоящее время*. 2021. URL: <https://www.currenttime.tv/a/rossiya-ne-prodlila-mandat-missii-obse/31441958.html>.

14. Переданные США патрульные катера типа "Island" включили в состав ВМС Украины / Інтерфакс-Україна. 2021. URL: <https://interfax.com.ua/news/general/784306.html>.

15. Почему Россия отказалась от мира на Донбассе / Радио Свобода. 2021. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/rossiya-peremirije-donbass/31182161.html>.

16. Путин поручил приравнять товары из ОРДЛО к российским. *Новости Донбасса*. 2021. URL: <https://novosti.dn.ua/news/317631-putin-poruchil-priravnyat-tovary-iz-ordlo-k-rossijskim>.

17. Россия объявила о начале отвода войск от границы с Украиной / BBC. 2021. URL: <https://www.bbc.com/russian/news-56847428>.

18. Aslund A. New US-Ukraine Charter underlines American commitment to Ukrainian security / Atlantic Council. 2021. URL: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/new-us-ukraine-charter-underlines-american-commitment-to-ukrainian-security/>.

19. OSCE mission in eastern Ukraine suspends operations amid protests / Reuters. 2021. URL: https://www.reuters.com/world/europe/osce-mission-eastern-ukraine-suspends-operations-amid-protests-2021-10-17/?fbclid=IwAR3ZVMCZSOH9MYjHxHE_75w65c_udtRLIwJslsleWOLv-IN4NdkFvzkde-s.

20. Readout of President Biden's Video Call with President Vladimir Putin of Russia / The White House. 2021. URL: <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2021/12/07/readout-of-president-bidens-video-call-with-president-vladimir-putin-of-russia/>.

Надійшла до редколегії 23.12.21

A. Raikov, PhD Student
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

THE NEXT EXACERBATION OF THE RUSSIAN-UKRAINIAN CONFLICT: THE RISK OF A FULL-SCALE WAR

The next exacerbation of the Russian-Ukrainian armed conflict taking place at the end of 2021 is considered, and its impact on bilateral relations between the United States of America and the Russian Federation as the main geopolitical actors in the region is analysed. The stages of the onset of the current exacerbation and the reaction of official Washington and Moscow to the current situation are also described.

Keywords: war, conflict, aggravation, Ukraine, Donbas, USA, Russia, negotiations, instability, Vladimir Putin, Joe Biden.